

Varovanie prírody

„Au,“ zjokla som od bolesti, keď sa mi trň zapichol do nohy. Po celom lýtku sa mi razom tiahla dlhá červená čiara. „To nič nie je,“ usmiala sa mama, keď uvidela môj bolestný výraz na tvári a ďalej pokračovala vpred plná eufórie. Les bol pre ňu niečo vzácne a cenné. Našli sme krásne miesto pri rieke. Každý člen rodiny presne vedel, čo má robiť. „Pozor tu je sklo,“ povedala mi mama, zjavne vystrašená scenárom, ktorý by sa dial potom. „Mia, to sklo pozbieraj. Niektorí ľudia sú fakt neohľaduplní. Mohli sme sa poraniť.“ rozčuľovala sa mama. Zrazu pre mňa stratilo všetko zmysel. Všetko bolo akési rýchlejšie, viečka ťažšie a ja som strácala pôdu pod nohami a upadla som do tvrdého spánku. Išlo to ťažko ale pomaly som začala otvárať oči a rozoznávať to, kde som. Stále to isté miesto, ten istý les aj stromy. Akurát naši sa vyparili. Postavila som sa na nohy, hoci mi hlava poriadne trešťala. Krvi by sa mi nedorezal. „Mami?“ zakričala som do prázdna. „Oci?“ Odpoveďou bolo len slastné ticho lesa. „Hani?“ Zrazu som započula šuchot za kríkmi. A mám ťa, Hana! Sestra sa vždy veľmi rýchlo prezradila. Prešla som za krík, ale Hana tam nebola. Div som si oči nevyočila. „Chúďatko,“ kľakla som si k zranenej srnke. Do nohy sa jej zapichlo sklo. Predpokladala som, že je to presne to sklo, ktoré som mala pozbierať. Bolo zvláštne, že tak plaché zviera je ešte stále tam, ale pripisovala som to bolesti, ktorú sklo spôsobovalo. Zašla som po lekárničku a keď som sa vrátila, prizrela som sa rane bližšie. Sklo nebolo až tak hlboko, preto som ho pomerne jednoducho dokázala vytiahnuť. Srnka na mňa upierala zvláštne oči. V živote som takému zvieraťu nebola tak blízko. „Opatrne,“ započula som hlas. V prvom momente som si pomyslela, že mi šibe. Poobzerala som sa okolo seba ale nikde ani živej duše. „Tu som“ zas sa ozval hlas. Ignorovala som to, pretože som to pripisovala len nejakým imaginárnym predstavám z mojej hlavy. Srnky predsa nerozprávajú. Čo srnky! Žiadne zvieratá! „Ty teda nie si veľmi zhovorčivá,“ frkla mi do očí výčitku, ktorú som nevedela stráviť. „Nechcem sa cítiť ako blázon a rozprávať sa s niečím, čo nerozpráva,“ odvrkla som a obväzovala som jej nohu, hoci značne rozrušená. „To ste celí vy-ľudia,“ pohrdavo povedala, „nevidíte si ďalej od nosa, však je to tak?“ Mala som na jazyku plno otázok, ale zmohla som sa len na jednu jedinu: „Prečo?“ „Trošku sa prejdeme, poď,“ vyzvala ma a v tej chvíli som sa pokladala za definitívneho blázna, búrajúceho všetky zákony, ale poháňalo ma vzrušenie a zvedavosť. „Chcem ti trošku otvoriť oči. Je tu jedna vec, o ktorej by ľudia mali vedieť. Ak sa niečo s našou prírodou nestane, nejaká výrazná zmena, bude to stále horšie,“ dokončila. „To je téma, ktorá sa preberá už veľmi dlhú dobu, v škole nám o niečom podobnom spravili prednášku,“ povedala som hoci stále som sa cítila ako nejaký blázon. „Toto je časť našej rieky.“ Pocítila som v jej hlase nával smútku. „Tie ryby, plávajú hore bruškom, čo sa to stalo?“ „Na vine sú neobozretní ľudia a chemikálie. A vieš čo je najhoršie? Že vy ľudia sa môžete schovať do svojich príbytkov. Nikto vám neničí prostredie v ktorom žijete. Nenosiť vám na váš pozemok čierne skládky. Nemusíte sa pozerat' na to, ako ľudia predstierajú lásku k prírode a pritom dopijú fľašu vody a len tak ju zahodia. Len si predstav, akoby si každý človek chránil vlastný dom keby mu ho cudzí ľudia začali znehodnocovať a zaplňovať odpadkami. Alebo akoby si ho chránil ak by mu ho chceli zbúrať. My sa nedokážeme obrániť. Sme len nemí svedkovia, ktorí nikdy neprehovoria. Vyrubujú nám lesy a privlastňujú si ich, hoci dobre vedia, že im nepatria. Vy sa s touto problematikou stretávate len teoreticky, ale čo my-zvieratá, ktoré to máme deň čo deň pre očami, my, čo sme na prírode doslova závislí, poskytuje nám príbytok, potravu, úkryt. „Aj my sme závislí od prírody,“ na inú vetu som sa nezmohla. Bola to len chabá obrana nás-ničiteľov prírody. „Poď, prejdeme ďalej,“ povedala mi hoci obraz vyhasnutej rieky som mala stále pred očami. Kráčali sme mlčky. Stále som nerozumela, prečo sa toto všetko deje, ale viac ma trápila vážnosť tejto situácie. V hlave som začala spriadať plán pre pomoc prírode.

„Čierne skládky.” Viac povedať ani nemusela. Ľudia sa takto zbavia nepotrebného odpadu. „Vidíš o tomto hovorím celý čas. Vy ľudia si nevidíte ďalej od nosa. Myslíte len samy na seba. Vyriešiť si vlastné problémy a inými sa nezaoberať, hoci tento problém sa vás dotýka viac, ako si myslíte.” „Je mi to ľúto,” nikdy by som nepovedala, že sa môžem nad niečím takýmto pozastaviť a seriózne o tom premýšľať. „Kyslé dažde, skleníkový efekt, ničenie ozónovej vrstvy, to všetko máte na svedomí vy- ľudia, ale my budeme trpieť tiež. Nie je to fér. Vy ste to spôsobili a predsa sa máte lepšie ako my. Myšlienka, že sa možno napijete vody a bude to to posledné čo spravíte vám nikdy nenapadne, pretože vy sa toho báť nemusíte.” „Tušila som, že sa niečo deje ale ani vo sne by mi nenapadlo, že tento problém prerástol do takých rozmerov. Predpokladala som, že nás chcú len vystrašiť.” “To si myslia mnohí, zatvárajú oči pred realitou, pretože by im narušila ilúzie. Ľudia sú zvláštne tvory. Vôbec nič si nevážia. To, že žijú na tejto Zemi a ešte stále majú všetky predpoklady na prežitie, berú za samozrejmosť. Čo ak to za pár rokov nebude taká samozrejmá vec, bude to niečo cenné, čo si nebude môcť dovoliť každý. Rozumiem, že nie všetci dokážu ovplyvniť únik chemikálii do vzduchu z rôznych tovární ale myslím si, že odpadky dokážu zahodiť tam, kde naozaj patria rovnako, ako dokážu rozoznať papier od plastu a vhodiť ho do správneho kontajnera.” Uberali sme sa cestou späť, na miesto, kde sme mali položené veci. Tam to vyzeralo ako dokonalá idyla prírody. Nedalo sa to porovnať s miestami o pár kilometrov ďalej kde boli odpadky na odpadkoch a rieka túžiacia po novom živote. Bola to ako zásterka toho, čo sa deje v skutočnosti. Vedela som, že našu planétu musím zachrániť a zanechať ju ďalším generáciám, aby aj ich oči mohli vnímať všetky tie krásy, ktoré nám príroda ponúka. Rozbehnem projekt dobrovoľníkov pre záchranu našu i planéty. Moje myšlienky prerušila srnka: “Všetko čo tu vidíš, môžeme razom stratiť. Príroda sa na nás hnevá. Dáva nám pocítiť ako ju ničíme a vracia nám to s úrokmi. Kyslé dažde sú živým príkladom. Ale jedno je isté, ak bude rozhodnutá definitívne ukončiť svoje trápenie, nebude sa nás pýtať. Zničí celú existenciu ľudstva. A nebude to fér voči ďalším generáciám, ktoré budú ochudobnené o to všetko, čo my zatiaľ máme. Toľko ľudí o tejto problematike rozpráva, no napriek tomu sú to len prázdne sľuby, ktoré sa nikdy nestanú realitou. Zostanú v myšlienkach ako nápady, ktoré sú príliš ťažké na zrealizovanie.” „Mia?” započula som dôverne známy hlas. Pomaly som otvárala oči a zisťovala, že nič sa nezmenilo. “Spachtoš, spachtoš,” vysmievala sa mi Hana. “Nechaj ju Hani, svoju prácu si spravila a aj to sklo odpratala,” povedala jej mama. V hlave mi lietala jedna myšlienka cez druhú. To sklo mi niečo pripomínalo. Ale bolo to veľmi hmlisté. Ako sen, na ktorý si nedokážete spomenúť, no viete, že je veľmi dôležitý. Cítila som sa ako hrdinka vo filme, pre ktorú je dôležité spomenúť si na dôležitý fakt, aby mohla zachrániť celú Zem. Niečo sa mihlo za kríkmí. Rozoznala som črty srnky. V tej chvíli sa mi vybavilo každé jedno slovo. Zarezávalo sa do mňa ako čepel ostrého noža. V tej chvíli som vedela, čo musím spraviť- zachrániť celú Zem.

Kristína Šašová

Varovanie prírody, 2018